

specifikace: věcná příslušnost krajských soudů k nárokům na zaplacení směnečné sumy

§ 9 odst. 1 o. s. ř.

§ 9 odst. 2 písm. j) o. s. ř.

§ 514 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

§ 2390 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

§ 75 zákona č. 191/1950 Sb., směnečného a šekového

Ncp 158/2020

USNESENÍ

Vrchní soud v Praze jako soud nadřízený rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Františka Kučery a soudců Mgr. Martina Řezníčka a JUDr. Aleše Šťastného v právní věci

žalobkyně: **M.K.**
zastoupená advokátkou JUDr. Hanou Rosenovou
sídlem Mařatkova 918/2, 142 00 Praha 4

proti
žalované: **L.M.**

o zaplacení 150 000 Kč s příslušenstvím

vedené u Okresního soudu v Mladé Boleslavi pod sp. zn. 20 C 27/2020, o určení věcné příslušnosti,

takto:

- I. K projednání a rozhodnutí věci jsou v prvním stupni věcně příslušné krajské soudy.**
- II. Po právní moci tohoto usnesení bude věc postoupena k dalšímu řízení Krajskému soudu v Praze.**

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se svou žalobou doručenu Okresnímu soudu v Mladé Boleslavi (dále jen „předkládající soud“) dne 12. 1. 2020 domáhá proti žalované zaplacení částky 150 000 Kč s (blíže specifikovaným) příslušenstvím. Uvedený žalobní požadavek žalobkyně opřela o tvrzení, že žalované zapůjčila dne 13. 10. 2018 částku 50 000 Kč a dne 1. 11. 2018 částku 100 000 Kč, přičemž k uvedeným termínům účastnice současně podepsaly korespondující směnky, které byly splatné shodně dne 12. 11. 2018. K prokázání uvedených tvrzení žalobkyně navrhla mimo jiné příslušné směnky, které měly být – podle obsahu ve spisu založených kopií - vystaveny žalovanou na řad žalobkyně, a to jako směnky vlastní.
2. Předkládající soud předložil věc Vrchnímu soudu v Praze (dále jen „nadřízený soud“) k rozhodnutí podle § 104a odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“), když podle jeho názoru věcně příslušným k vydání směnečného platebního rozkazu je podle § 9 odst. 1 písm. j) o. s. ř. (poznámka nadřízeného soudu - zjevně „§ 9 odst. 2 písm. j) o. s. ř.“) krajský soud.
3. Žalobkyně se k výzvě předkládajícího soudu podle § 104a odst. 2 věta druhá o. s. ř. vyjádřila tak, že (cit.): „opravuji příslušnost soudu správně Krajský soud pro Středočeský kraj v Praze“.
4. Žalovaná se k otázce věcné příslušnosti soudu nevyjádřila.
5. Podle § 11 odst. 1 věta první a druhá o. s. ř., řízení se koná u toho soudu, který je věcně a místně příslušný. Pro určení věcné a místní příslušnosti jsou až do skončení řízení rozhodné okolnosti, které tu jsou v době jeho zahájení řízení.
6. Podle § 9 odst. 1 o. s. ř., nestanoví-li zákon jinak, jsou k řízení v prvním stupni příslušné okresní soudy.
7. Podle § 9 odst. 2 písm. j) o. s. ř., krajské soudy rozhodují jako soudy prvního stupně ve sporech z finančního zajištění a sporech týkajících se investičních nástrojů a cenných papírů nebo zaknihovaných cenných papírů, i když se nejedná o investiční nástroje.
8. Podle § 514 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. z.“), cenný papír je listina, se kterou je právo spojeno takovým způsobem, že je po vydání cenného papíru nelze bez této listiny uplatnit ani převést.
9. Ze skutečností vymezených v odstavci 1. odůvodnění se podává, že žalobkyně svůj žalobní požadavek opírá o vystavení dvou směnek (vlastních) žalovanou (§ 75 zákona č. 191/1950 Sb., zákon směnečný a šekový, ve znění pozdějších předpisů), jejichž kauza spočívá v zápůjčkách (§ 2390 a násl. o. z.), které poskytla žalobkyně jako zapůjčitelka žalované jako vydlužitelce.
10. Přestože v současnosti platná a účinná právní úprava - a to na rozdíl od předchozí úpravy obsažené v § 1 odst. 1 zákona č. 591/1992 Sb., o cenných papírech, ve znění platném a účinném do 31. 12. 2013 - explicitně nestanoví, že směnka (at' vlastní či cizí) je cenným papírem, taková skutečnost se jednoznačně podává z obecné zákoně definice cenného papíru obsažené v § 514 o. z., a to ve spojení s korespondující úpravou obsaženou v zákoně směnečném a šekovém.
11. Standardní soudní praxe, jejímž výrazem je například rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 14. 8. 2018, sp. zn. 21 Cdo 620/2017, je přitom dlouhodobě ustálena v názoru, že (cit.): „směnka je dlužnický dokonalý cenný papír, jímž za předpokladu splnění přísných formálních náležitostí vzniká přímý, bezpodmínečný, nesporný a abstraktní závazek určité osoby zaplatit majiteli směnky v určitém místě a čase stanovenou peněžitou částku; i když se vystavení směnky zpravidla opírá o určitý důvod (kauzu), vzniká ze směnky specifický (směnečný) právní vztah, jehož abstraktní charakter tkví v tom, že právní důvod (kauza) není pro jeho existenci významný a ze směnky nevyplývá; směnečný závazek je přitom zcela samostatný a oddělený od případného závazku, který byl důvodem jeho vzniku“.

12. S ohledem na vše shora konstatované, když žalobou uplatněný požadavek na peněžité plnění (respektive každý ze dvou dílčích nároků spočívajících na samostatném skutkovém základě) se týká cenných papírů – vlastních směnek, rozhodl nadřízený soud podle § 104a odst. 2 poslední věta o. s. ř. pod bodem I. výroku tohoto usnesení, že k projednání a rozhodnutí věci jsou v prvním stupni věcně příslušné krajské soudy (§ 9 odst. 2 písm. j) o. s. ř.).
13. Rozhodnutí pod bodem II. výroku tohoto usnesení podle § 104a odst. 6 část věty před středníkem o. s. ř. se opírá o údaj o bydlišti žalované v žalobě; rozhodnutím pod bodem II. výroku však není dotčeno ustanovení § 105 o. s. ř. (§ 104a odst. 6 část věty za středníkem o. s. ř.).

Poučení:

Proti tomuto usnesení není odvolání ani dovolání přípustné.

Praha 27. února 2020

JUDr. František Kučera
předseda senát